

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

O Velem polju

V zadnjem času se precej go-
ri in tudi piše o Velem polju, o
izgradnji tamkajšnjega zimsko-
športnega centra itd. Spričo tega
so že nastale celo polemike o tem,
ali naj se cesta do tega kraja
zgradi po eni ali drugi strani in
podobno.

Vse te razprave pa so preu-
njene in delajo v javnosti samo
zmedo. Tako je pred dnevi de-
jal ljudski poslanec dr. Miha Potoč-
nik na seji OLO v Kranju. Kot je
povedal, je bila v začetku v resni-
ci zasnovana misel o izgradnji te-
ga središča za zimski šport. Ven-
dar so že prve študije kaj kmalu
pokazale, da nikakor ni moč pri-
tem ozko raziskovati same ta
kraj in odprla se je vrsta neres-
šenih vprašanj celotnega Triglav-
skega pogorja in naše politike do
visokogorskega turizma sploh. Za-
to so se študije razširile na širše
območje in zajemajo ne le zimski
šport, marveč tudi turizem na-
sploh. Ko bodo vse te študije
končane, bo šele prišlo do kon-
kretnih odločitev in o morebitnih
investicijah za te ali one objekte.

Investicije naj pospešijo modernizacijo proizvodnje Elektrifikacija železniške proge Ljubljana-Jesenice

Del večerne razprave o predlogu RESOLUCIJE o perspektivnem
gospodarskem in družbenem razvoju okraja Kranj, ki je bila pre-
tekli teden na zasedanju Okrajnega ljudskega odbora Kranj, se je
nanašal tudi na investicijsko politiko oziroma na investicijske na-
ložbe v prihodnjih letih. Investicije v negospodarsko področje naj bi
po osnutku RESOLUCIJE v prihodnje razmeroma nekoliko upadle v
korist naložbam v gospodarske dejavnosti, vendar pa bodo investi-
cijska sredstva v absolutnem znesku višje kakor pa v preteklem
obdobju. Prav tako se v perspektivi predvidevajo manjša sredstva iz
družbenih virov in več iz lastnih sredstev gospodarskih organizacij in
iz lokalnih občinskih skladov. Ta proces decentralizacije investici-
jskih sredstev se bo v naslednjih letih samo nadaljeval, saj so že
v letu 1960 predstavljala sredstva gospodarskih organizacij nad
43 odstotkov vseh investicijskih naložb. Nadaljnjo decentralizacijo
in zmanjšanje centraliziranih sredstev predvideva tudi zvezni druž-
beni plan.

Industrija predstavlja v kranj-
skem okraju najpomembnejšo go-
spodarsko panogo, zato se vanjo
v naslednjih letih predvidevajo
največja investicijska vlaganja.
To pa predvsem zaradi velike iz-
trošenosti osnovnih sredstev, ki
znašajo v industriji približno 50

odstotkov. Z razpoložljivimi sred-
stvi naj bi rekonstruirali že ob-
stoječa podjetja in investirali
predvsem v tiste gospodarske or-
ganizacije, ki bi z mehanizacijo
in avtomatizacijo najhitreje dvi-
gale delovno storilnost.

Investicijska prognoza za pet-
letno obdobje 1961-65 predvideva,
naj bi vložili v industrijo 30.891
milijonov dinarjev investicijskih
sredstev ali povprečno letno 6.178
milijonov dinarjev. V preteklem
planskem obdobju 1957-60 pa je
znalaš vrednost investicij v in-
dustrijo 12.153 milijonov dinarjev
ali 3.038 milijonov dinarjev pov-
prečno letno. Močno udeležbo in-
dustrije v investicijskih naložbah
v prihodnjih letih nam pokažejo
tudi nekatere druge primerjave.
Investicije v industrijo so pred-
stavljale v preteklem planskem
obdobju 63,6 odstotka celokupnih
vlaganj v gospodarske panoge ali
37,4 odstotka vseh investicij (go-
spodarskih in negospodarskih). V
letih 1961-65 pa naj bi se udelež-
ba investicij v industrijo povečala
na 66,3 odstotka (v primerjavi s
celokupnimi naložbami v go-
spodarske panoge) oziroma na 41,7
odstotka.

V ostale gospodarske panoge pa
se predvidevajo v sedanjem plan-
skem obdobju naslednja investi-
cijska vlaganja: v kmetijstvo 3.240
milijonov dinarjev, v gozdarstvo
1.156 milijonov dinarjev, v grad-
beništvo 1.057 milijonov dinarjev,
v promet 2.608 milijonov dinarjev,
v trgovino 2.480 milijonov dinar-
jev, v gostinstvo in turizem 2.745
milijonov dinarjev in v obrt 2.418
milijonov dinarjev. Celotna inve-
(Nadaljevanje na 2. strani)

Cepljenje proti črnim kozam

Zaščita naj zajame čimveč prebivalcev

V teh dneh tudi po vseh go-
renjskih zdravstvenih domovih
in zdravstvenih postajah opravljajo
zaščitno cepjenje proti črnim
kozam. Na podlagi odloka Zvez-
nega izvršnega sveta je to cepje-
nje obvezno za vse tiste, ki so
zaposleni na takih delovnih me-
stih, na katerih imajo možnost,
da pridejo v stik s tujci. Prebi-
valci, ki pripadajo tem ogroženim
skupinam, se v različnih krajih
dokaj v različnem odstotku odzi-
vajo pozivu na cepjenje, vendar
je treba vedeti, da je cepjenje
zanje obvezno. Občinski sanitarni
inšpektorji so zadalženi, da nad-
zirajo udeležbo pri cepjenju. Vse,
ki jih zajema predpis, a se ne
bodo odzvali cepljenju, bodo pri-
javili sodniku za prekrške. Ti
predpisi veljajo tudi za svojece
ogroženih kategorij prebivalstva.

Razen tega pa se seveda lahko
cepijo vsi ljudje, da se s tem
krog zaščitnih ljudi kar najbolj
razširi. Tako široko zasnovana zaščita
gorenjskega prebivalstva je po-
trebna zaradi tega, ker je Go-
renjska turistični predel z več
obmejnimi prehodi in tudi dokaj
močnim maloobmejnim prome-
tom. Posebno budno je potrebno
kontrolirati vse tujce, ki prihajajo
k nam, in to ne samo tiste, ki
prihajajo iz Nemčije in Anglije,
saj iz potnih listov največkrat ni
razvidno, skozi katere kraje so
potniki pripotovali in kje vse so
se zadrževali. Znano je, da za-
ščita v zapadnoevropskih državah
ni tako močna kot pri nas, kjer

je naša družbena ureditev skrb
za človeka postavila na povsem
drugačnjo osnovno. Tako je v mn-
gih državah zaščita širokih plasti
prebivalstva popolnoma odpove-
dala.

Akcijsko cepjenje finansira Za-
vod za socialno zavarovanje. Cep-
jenje bo seveda zahtevalo precej
denarja, vendar bodo stroški ob-
čutno manjši, kot bi bili ob mo-
rebitnih obolenjih, pa čeprav bi
obolelo le nekaj ljudi. V primerih
obolelosti je namreč treba uvesti
karanteno na celotnem območju,
masovno cepiti in podvzeti še ne-
kaj drugih zaščitnih ukrepov, kar
zahteva zelo veliko sredstev.

Cepivo, ki je potrebno za za-
ščito pred črnimi kozami, izdelu-
jemo v Jugoslaviji sami. Ker
imamo pri nas uvedeno obvezno
cepjenje otrok, je cepiva vedno
dovolj na zalogi, posebno pa za-
to, ker ga je mogoče konservirati
in tako ohraniti za daljši čas.
Velike količine cepiva, ki je po-
trebno za sedanje akcijo cepje-
nja, so vzete iz zaloge - priprav-
ljene za spomladansko in jesen-
sko cepjenje otrok. Do sedaj še
ni bilo pomanjkanja tega cepiva,
razen tega pa ga sproti v poveča-
nih količinah še izdelujejo.

V Jugoslaviji še nismo zabele-
žili niti enega primera obolelosti
s to nevarno boleznijo. Temu je
brez dvoma vzrok dobra zaščita
naših prebivalcev, delno pa tudi
sedanje vremenske prilike, ki raz-
širjenju epidemij niso naklonje-
ne. — M. S.

Konec zapostavljanja

OBRTNE USLUGE BI MORALE DOHAJATI INDUSTRIJSKO PROIZVODNJO —
DOSLEJ PREMALO NAČRTNEGA DELA
GLEDE RAZVOJA OBRTI KOT TUDI KOMUNALNE DEJAVNOSTI

Prihodnje dni — prav gotovo pa še ta mesec — bo v okviru
okrajne pomembna razprava glede perspektivnega razvoja obrti in
komunalne dejavnosti s posebnim poudarkom za leto 1962, ki naj
bi pomenilo prelomnico glede na dosedanje večkrat bolj kot ne
mačehovsko gledanje na ti dve gospodarski panogi. Posveta se bodo
po predvidevanjih udeležili predstavniki predvsem vseh prizade-
lih občinskih organov prav tako pa tudi okrajni.

Podatki, ki jih ima Zbornica za
obrt in komunalno v kranjskem
okraju, kažejo, da je bil tudi na
njenem področju dejavnosti v
zadnjem obdobju dosežen napre-
dek, vendar pa tako malenkosten,
da obrt in komunalna ne dohajata
potreb, zlasti še spričo hitrega
razvoja v industriji, čeprav bi
bilo prirodno, da bi bil razvoj
povsod enakomeren.

Za pomoč nekaj številk iz sta-
tistike. V obdobju zadnjih des-
etih let se je število obrtnih ob-
ratov v našem okraju zmanjšalo od
1556 na 1316 obratov. Zmanjšanje
ne gre toliko na račun tega, da so
posamezniki ali pa kolektivni opu-
stili svojo dejavnost, temveč za-
radi združevanja manjših ob-
ratov v večje obrate. Razvoj obrti
kot tudi komunalne, pa ima svojo
perspektivo pravzaprav samo v

takšnem načinu razvoja. Na žal-
ost je bilo prav glede tega do-
slej premalo narejenega. Dogajalo
se je celo, da so odgovorni organi
večkrat onemogočili takšen raz-
voj, češ da je večji razvoj obrti
nepotreben. Seveda pa je praksa
pokazala, da je bilo takšno mne-
nje povsem zgrešeno. Če hočemo,
da bomo zadovoljili potrebam, bo
nujno prav v obrtno in komunal-
no dejavnost v prihodnje vložiti
znatna sredstva. Gre za to, da bi
imeli v okraju večja obrtna po-
djetja, ki bi posamezne usluge
lahko opravljala z vsemi potreb-
nimi pripomočki kar najhitreje in
najsolidneje (kar dames v večini
primerih ne). Za takšen razvoj bi
moral zagotoviti investicije.

Se en podatek, ki jasno kaže,
da je potrebno obrti in komunalni
zagotoviti hitrejši razvoj oziroma
boljše delovne pogoje. Kljub
temu, da je večina obrtnih ali ko-

munalnih obratov v skrajno ne-
primernih prostorih, je zaradi po-
treb število zaposlenih v zadnjih
desetih letih nenehno naraščalo
(od 4924 na 6429). Povečanje šte-
vila zaposlenih pa je bilo večkrat
neekonomsko, ker posamezni obr-
tati niso utegnili zagotoviti tistih
delovnih pogojev, pri katerih bi
posamezni delavec res lahko dal
tisto, kar bi moral. Skratka pri
sedanjem stanju obrti in komunalne
je v večini primerih sploh nemo-
gote govoriti o kakršnikoli sodob-
ni organizaciji dela. Seveda pa bi
bili lahko še mnogi problemi, ki
zavirajo obrtno in komunalno de-
javnost, rešeni, če bi doslej po-
rabljali sredstva, ki so bila za
njun razvoj namensko določena.
Ker pa problem s tem, da bi po-
grevali preteklost, ne bo rešen,
se je omenjenih problemov treba
v bližnji prihodnosti kar najbolj
smotno lotiti. Morda bo že pred-
videni sestanek, ki smo ga ome-
nili v uvodu, prinesel korenite
spremembe, ki bodo obrti in ko-
munali omogočile predvsem dru-
gačen razvoj, kot je bil doslej.

B. Fajon

OBRAZI IN POJAVI

Vsakelejda krčma in v njej še
bolj vsakelejda točilna miza, ki jo
skoraj okrog in okrog »krasi«
vsakelejda preproga sestavljena iz
sivega pepela in osmojenih ogor-
kov. Ti so se v zadimljenem pro-
storu tesno sprijeli z oljem, s ka-
terim je premazan pod. Toda tudi
v takšnih gostilnicah tekne ilice
žganja ali kozarček vina (sicer ne
bi bile vedno polne!). Če je potreba
pa tudi več. In razgovori med ob-
iskovalci so prav v takšnih lokalih
največkrat najbolj »zanimivi«
ali pretresljivi, zlasti še, kadar so že
pod »gasom«, kakor lepo pravimo
po domače.

Podobni »trezni«
pomenki med
ljudmi so pogosti tudi v bolj
lokalnih.

Prileten možakar je že v zgod-
njih jutranjih urah klavirno držal v
rokah kozarec »rdečega«, ki je

večkrat kamil čez rob. S tresočo
roko ga je le s težavo še prinesel
do ust. Kar malce je počepnil in
da bi si še bolj olajšal delo, je
nagnil utrjeno glavo.

V tistem trenutku je prišel k
točilni mizi njegov prijatelj, ki ga
je ta komaj spoznal skozi na pol
praprti oči.

»Dobro jutro!«

»Dobro jutro! Kaj pa že ti tako
zgodaj zjutraj?« je vprašal prišlec

„Tako sem nesrečen“

vinjenega in utrjenega možakarja.

»Aliji ga boooš tnuudii tii dva
deciii?«

Ni ga bilo treba dvakrat vpra-
šati. Kozarček za kozarčkom in
tudi drugi je kmalu ušel prvega.
Povod za »tehten«
dan.

»Kaj pa bočem? Saj dobro veš,
vse življenje sem že nesrečen in
potlej naj mi še kdo reče, da si ga
ne smem privoščiti. Vedno sem de-
lal in poskušal, da bi imeli mir-
no družinsko življenje, ona pa me
ni nikoli hotela razumeti. Če sem
šel v tovarno, je bilo vse v redu,

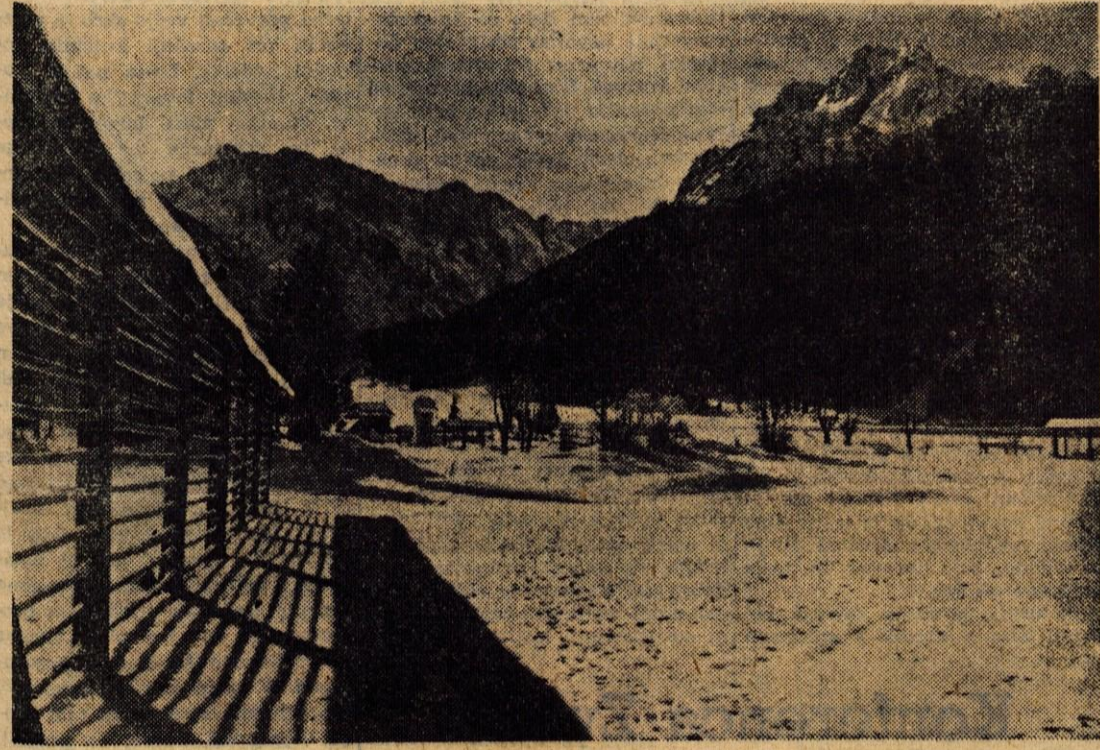
ko sem pa hotel v gostilno, je re-
vno škala. Ze vse življenje sem nesre-
čen! In spet je zvrnil kozarec
vina.«

»Ja, ja. Kaj bom pa jaz rekel?«
je začel drugi. »Na stara leta sem
ob vse. Se otroci se ne zmenijo
zame. Sem pa tja mi še kakšen vrte
naprej: Kaj boš s pijancem? Ta-
krat me pogradi jeza in treščim ob
tla, kar mi pride pod roke. Jaz
sem vendar v hiši gospodar! Če kdo

joka, me prav nič ne gane. Zjutraj,
ko sem se odpravil z doma, je
bil že kraval, češ da ne smem v
gostilno. Kdo neki mi bo branil,
dokler sem lahko delal, sem delal,
zakaj pa ne bi smel zdaj uživati?«

Se en litrček in potem sta utru-
jeni glavi omahnili na polito mizo
in zatisnili oči.

Cez čas je prišla natakaraica:
»No, spati pa ne smeta!«
Res, pila bi še lahko »nesrečni-
ka«, spati pa ne smeta. Da bi jima
ne smela dati preveč pijače, pa je
natakaraica pozabila. Kje neki, pro-
met je le promet. — F. B.

Zimski motiv iz Gornjesavske doline

Prijemi in izkušnje v izgradnji komunalnega sistema

Medobčinski sklad

VMESNA POT MED OKRAJEM IN OBČINAMI OB DANASJNI
DECENTRALIZACIJI IN KREPI TVI KOMUNALNIH SKUPNOSTI

Najbolj je odbornike OLO na
njihovi zadnji seji razgibala raz-
prava o investicijski politiki,
pravzaprav razprava o tem, ali
naj se ta sredstva decentralizirajo
na občine ali naj ostanejo in se
delijo še po starem preko okraj-
nih skladov.

Stvar je zelo zanimiva. Zanimi-
va in tudi pomembnejša spričo
tega, da razne napore za prenos
pristojnosti iz okraja na občine,
napore za krepitev komunalnega
sistema itd. in težnje ob tem pri-
meru združijo v konkretni praksi:
pri urejanju ekonomskih odno-
sov. Se bolj zanimivo pa je, da
so posamezniki, ki so prej, ko je
šlo bolj za organizacijske prijeme
in včasih tudi za abstraktno teo-
rijo, zelo radikalno zastopali de-
centralizacijo iz okraja na občino.
Zdaj, ko pa je prišlo do konkret-
nih razprav o sredstvih, so ugo-
tovili, da je občina marsikje ven-

dar le preozka za reševanje širših
problemov zdravstva, socialne po-
litike, šolstva, prometa itd.

O problemih decentralizacije
okrajnih skladov je bilo že precej
razprav. Zelo živahne so bile tudi
razprave s predstavniki vseh po-
litičnih in upravnih organov iz
okraja in občin, ko je šlo za
okrajni proračun. Takrat so se
zelo svobodno pogovorili o tem,
katera sredstva naj se še stekajo
in potem tudi koristijo v okraj-
nem okviru in katera naj bi osta-
la kar na občinah. Takrat je bilo
govora o raznih športnih, kultur-
nih in družbenih institucijah, za-
vodih in organizacijah. Beseda je
bila pravzaprav o tem, kaj so ob-
čine že sposobne prevzeti in pri
katerih službah in dejavnostih
čutijo potrebo širšega sodelovanja.

Tokrat — na petkovi seji OLO —
pa je šlo v glavnem za investicijski
sklad. Kot je povedal podpred-

sednik OLO Sveto Kobal, bi ta
sklad dosegel tudi letos približ-
no 380 milijonov dinarjev. Pred-
lagane so bile tri možnosti: da bi
vse to zadržale občine, da bi
ostalo pri starem v okviru okraj-
nega sklada in še tretja vmesna
možnost, da bi bil to medobčin-
ski sklad.

Lovro Cerar, predsednik ObLO
v Trzinu, je bil med prvimi z
zelo prepričljivimi in konkretnimi
primeri za zadnjo — tretjo pot. De-
jal je, da so občine v marsikate-
rih primerih prešibke in preozke.
Razprava je razgibala vse navzo-
če in tudi v »odmuru«
govorili o tem. Vse bolj so se
vzemali za to vmesno pot — za
medobčinski sklad. Čeprav niso
še dali o tem zadnje besede, so
vendar predlagali organom OLO,
naj izdela s tem v zvezi končni
osnutek predloga, na katerem bodo
razpravljali na prihodnji seji.
Gre pa za bistvene spremembe
dosedanjega okrajnega sklada.
Občine bodo prispevale v ta sklad
kot posojilodajalci. In skupno
bodo občine oziroma določeni
organ, ki ga bodo imenovali od-
ločale o tem, komu in za katere
investicije bodo dajali posojila iz
tega skupnega sklada. Kriterij,
kot so se že zdaj menili, pa ne
bi smel biti v tako imenovanih
»razvitih«
in »nerazvitih«
področ-
jih, ker teh razlik domala že ni
več, marveč samo rentabilnost
določenih investicij.

Predvideni medobčinski investi-
cijski sklad bo vsekakor eden iz-
med prvih konkretnih oblik pri
utrjevanju naših občin ob isto-
časnem upoštevanju širših skup-
nih interesov v okviru skupnosti
komun. — K. M.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Znaten napredek

PO ZASLUGI RK UREJEN PREVOZ OTROK V DOLINO
IN JELENDOL

Za razliko od prejšnjih let, ko
občni zbori RK niso bili vedno in
povsod dobro pripravljeni, opazi-
mo letos znaten napredek. Te-
lja zlasti za tiste osnovne orga-
nizacije, katerih predstavniki so
bili na seminarju Okrajnega od-
bora RK na Jezerskem.

Tudi seminar, ki ga je organi-
ziral Občinski odbor RKS Trzin v
novembru 1961 za odbornike
osnovnih organizacij RK, je v tr-
žiški občini prinesel lepe rezul-

tate. Osnovne organizacije v tr-
žiški občini ne razpravljajo samo
o tem, za koliko je poraslo član-
stvo RK, kako so delili pomoč so-
cialno ogroženim, koliko sej je
odbor sklical v preteklem letu
itd., ampak prizadevajo obravna-
vati tudi programe dela. V pro-
gramih za letošnje predvidevajo
vrsto zdravstvenih predavanj, te-
čajev za domačo nego bolnika, za
prvo pomoč, o zdravi prehrani, o

TE DNI PO SVETU

● GIZENGA PREMESČEN

Zastopnik Združenih narodov v Leopoldvillu ni sporečel nobenih podrobnosti o premestitvi bivšega podpredsednika kongoške vlade Gizenge iz padalskega taborišča v Moando, ki leži ob atlanski obali v bližini vojne baze Kitone. Gizengo so menda premestili ponoči z letalom. Premestitev Gizenge v Moando in to pod neznanimi okoliščinami, tolmačijo z namero, da bi bivšega podpredsednika popolnoma izolirali.

● ADULA V AMERIKI

Na sedežu Združenih narodov so sporočili, da bo imel Adula še en sestanek z vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U. Thantom. Kot je znano, se je predsednik kongoške vlade sestal v Washingtonu tudi s predsednikom ZDA Kennedyjem.

● HUDI BOJI V ALŽIRIJI

Vojaški spopadi med alžirsko vojsko in francoskimi četami so se zadnje dni odvijali v severovzhodnem delu Alžirije.

● PRITISK NA FRONDIŽIJA

Poveljniki treh rodov argentinske vojske se vedno pritiskajo na predsednika Frondizija, da bi prekinitel diplomatske stike s Kubo in se pridružil večini ameriških držav v sankcijah zoper Kubo. Argentina je odklopila svojega veleposlanika iz Havane, ni pa prekinitel diplomatskih odnosov. Predsednik Frondizij je imel pred večerjnim govor, v katerem je ostro zavrnil zahteve vojaških poveljnikov. Opazovalci menijo, da je bil to najostrejši govor argentinskega predsednika.

● KENNEDY MLAJSI NA POLJSKEM

Mlajši brat predsednika ZDA Kennedyja bo odpotoval sredi meseca na obisk na Poljsko. Njegov obisk bo, kot poudarjajo, »čisto privatna«.

● OBNOVITEV JEDRSKIH POSKUSOV

V ZDA gredo razprave o tem ali naj obnovijo jedrske poskuse, proti koncu. Vlada za sedaj še ni zavzela uradnega stališča. Poudarjajo pa, da bi poskuse obnovili na Božičnih otokih najbrž spomladi. Priprave o obnovitvi poskusov so že v teku.

● UJET VODITELJ DRŽAVNEGA UDARA

Iz Libanona poročajo, da so naposled ujeli voditelja libanonske Populistične stranke, ki je imel glavno besedo pri poskusu državnega udara.

nega udara v Libanonu. Voditelja Populistične stranke so z zločinom roko ujeli v planinah, kjer se je skrival pred oblastmi.

● OBISK PREDSEDNIKA TITA V EGIPTU

Včeraj je prišel na privatni obisk v Egipt na predsednik republike Josip Broz Tito. 40 milijard pred Aleksandrijo sta prišla nasproti ladji »Galeb« dva rušilca egiptovske vojske mornarice, ki sta predsednikovo ladjo spremljala do Aleksandrijskega pristanišča. V Aleksandrijskem pristanišču je predsednik Tito pričakal predsednik Naser s ministri egiptovske vlade. S posebnim vlakom sta se potem predsednik Tito in Naser odpeljala v Kairo, kjer so jima meščani egiptovske prestolnice priredili navdušen sprejem. V nedeljo zvečer je bil sprejem, ki ga je v čast našega predsednika priredil predsednik Naser.

Danes se bodo začeli uradni politični razgovori. Kairski časniki posvečajo razgovorom med dvema predsednikoma precejšnjo pozornost, saj je znano, da so ti razgovori do sedaj vedno obravnavali zelo pomembna politična vprašanja. Prevladujejo mnenja, da bo sta oba predsednika razpravljala o položaju v Kongu in o gospodarskem sodelovanju med neblok-skimi državami.

● Ljudje in dogodki

Vrata atomskega »debatnega kluba« v Ženevi nosijo od sredine preteklega tedna napli, da so se tri velesile razšle po starem običaju. Dogodek nikogar več ne preseneča, saj so »ženevski govorci« že od vsega začetka, ko so obnovili pogajanja o prepovedi jedrskih poskusov, delali kisle obraze. Z odhodom treh »jedrskih vitezov« iz Ženeve je nastala praznina, ki velesilam zopet omogoča, da v Sibiriji, v Nevadi ali na Božičnih otokih prižgejo vzgajne vrvice novim atomskim in hidrogenskim bombam. Atomske gobe se bodo pojavile v ozračju najbrž kot realna posledica pretrganosti ženevskih razgovorov. Presenetljivo kratki razgovori, prišlo je vsega do nekaj sej, na katerih zobece konference niso premaknili iz mrtve točke, vzbujajo resno zaskrbljenost svetovne javnosti, ki sprito takšnega neodgovornega ravnanja ne more zakriti presenečenja. To presenečenje je toliko bolj ovravčeno, ker se je zvedelo, da so se glede sedemnajstih točk od skupnih dvestih točk, kolikor jih predvideva sporazum o prepovedi jedrskih poskusov, že sporazumeli. Misterija prekinitve razgovorov o tako bistvenem vprašanju sedanjosti je mnogokrat

že v precej hudih oblikah vplivala na poslabšanje odnosov in znova vzbudila oboroževalne strasti na obeh straneh. Vedeti moramo, da ima zavest o vojaški premoči zelo neposreden vpliv na svetovne odnose, čeprav je ta premoč v povojnem razvoju že večkrat prehajala iz roke v roko. Zavest precejšenja orožja lahko tako razočara državnike, da

z realnimi očmi spremlja na-las v današnjem svetu ne more pričakovati, da bo način sporazumevanja brez zadržkov, vendar je preveč pogosto zatika-nje neopravičeno takrat, ko velesile ne kažejo niti toliko razumevanja kot je za nohtem črna-ga, da bi preskočili navzkrižja.

V konferenčnem zapisniku je zadnja 333. seja »treh jedrskih ve-

da so se seje v Ženevi množile in da smo prišli do tridesetih-ega števila, ki nam pove, da mo-ramo začeti šteti zopet od za-četka, če hočemo razumeti ta po-tičen bumerang. Preprosto po-vedano, razgovori v Ženevi so vo-pet na tisti točki kot so bili ta-krat, ko so prvič sedli za zelene mize v turistično zanimivem ko-fičku švicarske dežele. Vse je ta-

ATOMSKI VOZEL

si bodo krepko opekli prste. Tri-je »jedrski vitez«, ki so se razšli v Ženevi imajo vsi skupaj precej-masne prste. Obe strani gradi-ta svojo moč in nepopustljivost na določenih okoliščinah. Sovjet-ski jedrski strokovnjaki menijo, da imajo dovolj prednosti v je-drskih raziskovanjih in novih orožjih, ki so jih po avgustu lan-skega leta preizkusili, zato menijo, da v bistvenih določilih spo-razuma ni treba hiteti. Zahod-ne sile zopet vidijo svojo premoč v industrijskih zmogljivostih in večjem industrijskem potencialu, ki jim zagotavlja, da lahko izgu-bljeno nadoknadijo in prednost vrnejo v svoje roke. Kako dolgo se bomo pravzaprav še vrteli v začaranem krogu? Nihče, ki

lesile zaključena s prizvokom obupa. Tokrat so bili razgovori prekinjeni v takšni naglici, da diplomatje niso imeli prilike, da na letališču ali v spalnih vago-nih izjavijo kaj o oživetju poga-janj. Niti atomskih razprav je s tem zapetena z voskom, ki ga bo težko odstraniti. Predstavnik ZDA in Velike Britanije sta od-šla iz Ženeve proti zahodu, sov-jetski predstavnik pa na vzhod, ne da bi se dogovorili o obliki nadaljevanja razgovorov.

Če bi hotel kdo kdaj izraču-nati obseg začaranega kroga, ki mu pravimo »atomska debatni klub« v Ženevi potem bo težko našel obrazec, ki mu bo omogo-čil priti do matematičnega izida. Najbolj točen se nam zdi opis,

ko kot je bilo v začetku. Razpra-ve se vedno odvijajo po istem kopitu: Vzhod predlaga, Zahod odbija, Zahod predlaga, Vzhod odbija. Vsaka stran seveda s so-dobnimi političnimi izkušnjami krivdo za »gluha ušesa« vrne na drugo stran. Obtožujejo se med sabo, seje pa so medtem narasle na število 333.

Svetovna javnost pa zaman-čaka. Na kaj? Na nove atomske gobe v zraku in radioaktivni dež ali pa na sporazum velesil, ki razpogaja z atomskimi in hi-drogenskim orožji. Najbrž bo lažje dočakati nove poskuse z je-drskim orožjem kot sporazum o opustitvi in prepovedi posku-sov. — Zdravko Tomaž

Znaten napredek

(Nadaljevanje s 1. strani)

organizaciji krovodajstva, o asanaciji nekaterih vasi, o dejavnosti PRK na šoli, o šolskih mlečnih kuhinjah itd.

Občni zbor osnovne organizacije RK Dolina-Jelendol je med drugim povabil na občni zbor tudi zastopnika Gozdnega gospodarstva Kranj, zastopnika SAP, zastopnika ZD Tržič ter predstavnike Občinskega odbora RK Tržič in Okrajnega odbora RKS Kranj. Občni zbor je zelo dobro uspel. Organizacija RK je rešila vprašanje prevoza otrok v šolo v Tržič in nazaj. Avtobus bo pričel obračevati 5. februarja in bo vsak dan pripeljal v šolo in iz šole otroke vseh višjih razredov iz Doline in Jelendola. To je bil protim, ki je povzročal stalno zaskrbljenost staršev že vrsto let. Razen tega je občni zbor rešil vprašanje posve-tovalnice za matere in otroke in vprašanje SMK v Dolini.

Predstavnica Zdravstvenega doma je med drugim izjavila, da je ZD v Tržiču sklenil, da bo podprl prizadevanje RK v Jelendolu s

tem, da bo posvetovalnico opre-mil s potrebnimi inventarjem in drugimi sredstvi. Osnovna orga-nizacija je našla prostor, ki ga bodo uredili in usposobili za po-svetovalnico in tudi za različne te-čajne RK, na primer za tečaje o domači negi bolnika, za tečaje prve pomoči in druge.

Občinski odbor RK je sprejel pobudo osnovne organizacije RK Tržič, da se v mestu Tržiču ustanovi še ena osnovna organizacija, ki naj bi se teritorialno ujemala s stanovnjako skupnostjo. Sklepan je bil občni zbor, na katerem so izvolili nov odbor osnovne orga-nizacije RK — Ravne v Tržiču, ki bo reševala zadeve in probleme skupaj s stanovnjako skupnostjo.

Osnovne organizacije RK v ostalih občinah so tudi pričele z občnimi zbori, nekatere pa se pripravljajo in zbirajo gradivo za poročila.

Zelimo, da bi bili občni zbori osnovnih organizacij RK povsed temeljito pripravljeni, da bi ob-ravnavali problematiko, ki se po-javlja na terenu, posebno pa tisto problematiko in zadeve, ki jih orga-nizacije RK glede na tradicio-nalno poslanstvo že vrsto let ta-ko ali drugače rešujejo. To so predvsem zdravstvena vprašanja, ki naj bodo vsajena s progra-mom dela RKS, na primer raz-lična zdravstvena predavanja, te-čaji za mladino na vasi, v indu-strijskih centrih, v okviru stano-vnjanske ali vaške skupnosti itd.

Prepričani smo, da bodo lahko vse osnovne organizacije RK pravi-lno izvedle občne zборе, tako glede same vsebine kot tudi orga-nizacijske izvedbe, če bodo upo-števale navodila, ki so jih prejele od Okrajnega odbora RKS ozi-ro-ma od Glavnega odbora RKS.

Pri vsem tem zlasti pri iskanju rešitve nekaterih organizacijskih in kadrovskih problemov lahko nudijo pomoč tudi občinski odbo-ri RK, predstavniki SZDL in drugi organi v komunih. — I. C.

S skupnega plenuma v Radovljici Kultura in prosveta - skrb vseh družbenih delavcev

Minuli torek je skupni plenum Občinskega sveta Svobod obrav-naval problematiko kulturnopro-svetnega življenja v občini skupaj s plenumom ObSS in plenumom ObO SZDL.

Posvetovanje je bilo zelo plod-no in zanimivo. V obširnem in iz-črpnem poročilu je predsednik Občinskega sveta Svobod in pro-svetnih društev v Radovljici Janez Justin seznanil navzoče s kulturnoprosvetnim delom, obeh-ma pa je nakazal težave in na-loge za prihodnje. Tehtno je raz-členjeval posamezne vrste de-javnosti in jim glede na obstoje-čo možnost nakazal tudi še program razvoja v prihodnje. Zelo stvarno in dovolj konkretno poročilo pre-sednika gospodarske komisije pri Občinskem svetu Svobod pa je zbrane opozorilo, da je materialno stanje, v katerem društva živijo in delajo, zelo težavno in terja določene ukrepe.

Diskusija je zajela domala vse vrste dela v občini. V splošnem

izobraževalnem delu so že doslej opravljale uspešno poslanstvo de-lavske univerze. Prosvetna dru-štva oziroma Svoboda bi tudi na tem področju dela lahko uspeš-neje sodelovale z omenjenimi usta-novami, zlasti kadar gre za dru-žbeno in estetsko vzgojo prebival-stva bi bil tudi v današnjem času cenjen ter potreben vir individualnega izobraževanja ter vzgoje, zato ga bo treba uspeš-neje razširjati in organizacijsko izpopolnjevati ter poglobljati. Ob-činski svet Svobod je predlagal plenumu več konkretnih sklopov: v središču občine je potrebno ustanoviti osrednji knjižničarski zavod, ki bo povezoval vse okoli-ške — krajevne in tovarniške knjižnice. Brez stalnega obtoka knjig iz osrednje vaške knjižnice bi ostalo prebivalstvo v okoliških krajih še naprej prikrajšano za dobro knjigo, zato so sklenili orga-nizirati potujočo knjižnico. Tu-di strokovnemu knjižničarstvu bo

treba posvečati večjo skrb in usta-noviti pri osrednji knjižnici to-varstveni oddelke. Le-ta naj bi po-vezoval zlasti tovarniške knjižni-ce. Mladina nima dovolj poučne-ga in vzgojnega ter zabavnega berila, zato bo potrebno ustanoviti tudi centralno mladinsko ozi-roma pionirsko knjižnico.

Za filmsko vzgojo so naša dru-štva skupaj z občinskim svetom napravila zelo malo. To področje dela se še ni premaknilo z mrtve točke, čeravno vemo, da je film najbolj razširjena in menda tudi dokaj cenena oblika razvedrila de-lovnih ljudi. Za začetek naj bi po-šolah ustanovljali filmske krožke in posvečali filmski vzgoji več skrb in časa. Podoželski kraji želijo filmske predstave, zato je bil izrečen predlog, naj bi usta-novili potujoči kino. Posebno filmsko gledališče z izbranim pro-gramom je dobra zamisel, vendar za realizacijo še domala preura-njena. V razgovoru so sodelujoči na plenumu obravnavali tudi dru-ge dejavnosti. Precej so govorili o uveljavljanju klubov, o ama-terškem delu dramskih skupin, o kulturno-estetski vzgoji, o sred-stvih za ponazorila k predava-njem in o drugem. Zelo zanimiva pa je bila razprava o učinkovitosti različnih oblik kulturnega de-la v sodobnih pogojih.

V razgovoru o materialnem po-ložaju društev in o stanju kul-turnih domov so sodelujoči pou-darili, da so za ta namen nujno potrebna denarna sredstva. Občn-ski svet je predlagal plenumu, da je za najnujnejša opravila v letošnjem letu potrebno 40 milijonov dinarjev. S temi sredstvi bi bilo razen popravil in adaptacij do-mov ter nabave opreme pri vsa-chem društvu potrebno urediti in opremiti prostor za klub. Ob kon-cu so člani skupnega plenuma priporočili Občinskemu svetu Svobod, naj izdela načrt perspek-tivnega razvoja kulturnoprosvet-nega dela za prihodnje obdobje.

J. B.

Konferenca Zveze prijateljev mladine

JESENICE, 4. februarja — Tu je bila v soboto popoldne II. red-na letna konferenca Občinske zve-ze prijateljev mladine.

Predsednik Zveze tovarš Mavro Lenardič je v svojem poročilu se-znanil številne udeležence o izred-nih uspehih, ki jih je dosegla Zve-za v minulih dveh letih. Zveza, ki zajema dejavnost pionirjev in mladi-ne na vsem področju jeseniške občine in predvsem vso šolsko mladino, je poleg raznih tekmo-

vanj nudila mladini razne poučne izlete ter letovanja na Jadranu.

Na skupščini so izvolili novo vodstvo s tovaršem Lenardičem na čelu, ki ima največ zasluga za v resnici plodno delo občinske zve-ze prijateljev mladine na Jeseni-kah. Sprejeli so program dela za prihodnje leto, ki vsebuje skrb za mladino, njeno udejstvovanje na kulturnem in športnem področju ter organiziranje vzgojnih izletov ter letovanj. — U.

Kmetijstvo in preskrba z živili v prihodnjih letih

Kako povečati proizvodnjo za 40 odstotkov

3.240 MILIJONOV DINARJEV INVESTICIJ

Na Gorenjskem, kot dokazujejo različne statistike, podatki in an-ke, je že manj kot 20 odstot-kov, to se pravi manj kot pe-fina prebivalstva, ki se še vzdržu-je s kmetijsko dejavnostjo. Po tej plati je kmetijstvo — v senci industrije — vse manj pomembna dejavnost. Seveda pa smo zaradi preskrbe prebivalstva vsi živ-ljenjsko zainteresirani za uspehe kmetijstva; za kmetijsko pro-izvodnjo.

Ceprav imajo občinski ljudski odbori svoje načrte in perspekti-ve o razvoju kmetijske dejavno-sti za svoja območja, je Okrajna zbornica za kmetijstvo in gozdar-stvo dokaj uspešno združila in vskladila posamezne stvari tako, da je sedaj postavil tudi skupni, enotni načrt. Ugotovili so nam-reč, da celotna Gorenjska nede-ljivo sodi v skupno proizvodno območje in skladno s tem tudi v skupni potrošni okoliš. Največ-nejša ugotovitev iz izdelanih na-črtov pa je, da se bo skupna pro-izvodnja kmetijske dejavnosti do 1965. leta povečala za 40 odstot-kov. Seveda bodo k temu največ prispevala skupna posestva. Na teh naj bi se obseg proizvodnje

povečal za več kot štirikrat ozi-roma točneje — za 479 odst., ka-kor so pač pokazali računi. Pri izdelovanju teh načrtov so upo-števali naše prirodne pogoje in potrebe prebivalstva. Zlasti je poudarek na povečanju proizvo-dnje mesa, mleka, jajc, krompirja, zelenjave, sadja itd.

648 milijonov letno

Da bi dosegli postavljene načrt, so predvidene tudi velike investicije. V prihodnjih letih bodo zgra-dili in uredili razne farme, pita-lišča, izvedli bodo mnoge mejo-racije, ponekod, če se bo pokazalo ekonomično, bodo krenili gozdove itd. Zlasti pa je predvideno, da bodo razširili skupna kmetijska posestva. Združiti bodo skušali zemljišča splošnega ljudskega pre-moženja, ki so marsikje hudo raz-trušena in tako omogočili smo-trno gospodarjenje na teh posest-vih ter vsestransko uporabo so-dobne tehnike. Skratka, kot se ce-lo čudno sliši — govori se o »in-dustrializaciji« tudi v kmetijstvu. To pa je edina pot k povečani proizvodnji, ki vzporejanju kme-tijskih delavcev z ostalimi delav-

ci in končno pot za večjo ponud-bo na trgu in skladno s tem sta-bilizacijo cen.

Toda pri vsem tem so najprej potrebna sredstva. V obdobju za-dnjih štiri let — od 1957 do 1960 — je bilo skupno vloženih za in-vesticije v kmetijsko dejavnost našega okraja 728 milijonov di-narjev. Povprečno je prišlo po 182 milijonov dinarjev investicij letno. V obdobju od 1961 do 1965 pa je predvideno nad štirikrat več investicij v te namene. Že lani so porabili skoraj toliko investicij v kmetijstvu kot vsa prejšnja leta. Skupno bo v investicije na-loženo 3 milijarde in 240 milio-nov dinarjev oziroma 648 milio-nov dinarjev povprečno na leto.

Velike farme

Med številnimi novimi in pre-urejenimi farmami in drugimi ob-rati bodo v okviru šenčurskega Kmetijskega gospodarstva zgra-dili veliko farmo za rejo mesna-tih prašičev. Ko bo ta farma vpe-ljala svojo dejavnost s polno zmogljivostjo, bo nudila na trgu ok-li milijon kg (po rač. 998.456 kg) prašičev letno. Samo ta farma bo

imela približno 300 milijonov di-narjev bruto produkta letno. Za-dostiti bi morali prvenstveno do-mači trg na Gorenjskem, ostalo pa bo namenjeno izvozu.

Kredit za to farmo je odobril pred kratkim tudi upravni odbor Jugoslovanske investicijske ban-ke, in sicer v višini 183 milijonov dinarjev. V celoti je ta organ odo-bril 331.642.000 dinarjev za inve-sticije v kmetijstvu našega okra-ja.

Naslednja pomembna investici-ja bo v mlekarstvu. Načrt zaje-ma celotno rekonstrukcijo sedan-je krajske mlekarne in upošteva potrebe vseh potrošnih središč na Gorenjskem. Upoštevaajo mleko, ki ga zdaj dajemo izven našega območja in hkrati tudi mleko, sir, maslo itd., kolikor moramo dova-žati iz drugih krajev, je ugotov-ljeno, da je lani primanjkovalo na Gorenjskem več kot 4 milio-ne litrov mleka. Ta farma je predvidena v okviru Kmetijskega posestva »Soriško polje«, in sicer blizu Zabnice. Prostorji bodo ure-jeni za 450 krav molznic in dru-ge priistranske obrate. Celotna gradnja tega objekta bo veljala okrog 100 milijonov dinarjev.

Prav tako so predvideli pitali-šča za govejo živino, in sicer pri kmetijskih zadrugah v Češnjici, v Gorenji vasi in v Naklem pri Kranju. Predvidena so tudi sred-stva za gradnjo velike farme pi-ščancev v Naklem, gradnja farme v Dovjem nad Jesenicami in dru-gi objekti. Skladno s tem pa je predvidena rekonstrukcija raznih predelovalnih obratov, med kate-

re zlasti sodi ureditev sodobne klavnice v Kranju, mlekarne ozi-roma sirarne in podobno.

Pričakovati je, da bo uresničite-tev teh načrtov o razvoju kmeti-jeke dejavnosti v prihodnjih letih zagotovila potrošnikom večjo iz-biro blaga po ceni in kvaliteti in odstranila razne težave v preskr-bi po naših industrijskih sredi-ščih. — K. M.

Filmi, ki jih gledamo

TEROR BARBAROV — Italijan-ski film »Teror barbarov« je brez-dvoma psevdogotovski plaža, ki bi brez kakršnekoli škode la-hko šla mimo naših platen. Toda, če je že tu, nekaj besed o filmu! »Teror barbarov« je eden tistih filmov, v katere vlože finančni-ski svoj kapital in tak denar je brez-dvoma dobro naložen.

Film pripoveduje o vodoru Bar-barov v Italijo. V tem okviru so se potem vznemili v podkrvni uri številni mišičasti junaki s celo galerijo okrutnosti, davljenja, simpatične in nešimpatične ženske in podobno.

Ne gre trdit, da Italijani niso dovolj epreni v kostumaciji in sceni. Kljub temu pa hollywood-skih producentov še vedno ne do-segajo. Teror barbarov je po vsem tem sodeč nekoliko banalna bar-va silkanca, ki se zdaleč ni na-stala zato, da bi tehtno, še po-

sebej prepričljivo spregovorila o vodoru barbarških plemen v sever-no Italijo in o propadanju že itak trhlepa rimskega cesarstva. Vse skupaj je ostalo na skrajni površini, pač »paša« za oči.

Ob vsem tem samo še pripomba. Zelo žalostno je, da taki in še slabši filmi prihajajo na naša platna. S seboj namreč prinašajo nekatere težko zdržljive tenden-ce z našimi splošnimi vzgojnimi prizadevanji. Sodim, da bi bilo za-res končno enkrat potrebno veka-diti sokomercializirane želje po-sameznih kinematografskih po-djetij ali bolje rečeno podjetij za izposojevanje filmov in pa naša vzgojna prizadevanja. V zadnjem času pravzaprav večkrat razprav-ljamo o tem, razpravljajo šolski odbori, mladinske organizacije, pa tudi v okviru organizacij SZDL se pogovarjajo o tem, toda iz-boljšanje ni čutili. Problem torej terja rešitev. — J. K.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj motorno kolo »Galeb« z vetrobranom. Franc Janhar, Hraše 46, Smlednik 430

Prodaj prašiča za zakol. Staretova 21, Čirče 432

Otroško posteljico prodam. Terčelj, Sitarjeva 8, Kranj 500

Prodaj zelo dobro ohranjen motor znamke »Tomas-Galeb«. Prezerje 13, Podnart 501

Prodaj motor - Vespo. Milan Markič, Staretova 3. Poizve se v »Zvezdi« 502

Kredenco - mahagonij, 6 foteljev, električni kombiniran štedilnik, ugodno prodaj zaradi selitve. Naslov v oglasnem oddelku 503

Pohištvo za samsko sobo prodam. Naslov v oglasnem oddelku 504

Kuhinjsko pohištvo in električni štedilnik »Tobi«, poceni prodaj, zaradi selitve. Pipan, Tavčarjeva 39, Kranj 505

Prodaj tranzistor za 20.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 507

kupim

Kupim gnojnično črpalko. Senčur 228 460

Kupim jesenove hlode. Kolarstvo Debeljak, St. Žagarja 45, Kranj 463

Kupim stroj za koncanje (entlanje). Ponudbe poslati na naslov: Bertonec, Železniki 132 461

Kupim dvosobno ali trosobno stanovanje, oziroma enodružinsko hišo v Skofji Loki. Oddati pismene ponudbe pod »Vesljivo takoj« 506

ostalo

Okrajni zavod za socialno zavarovanje Kranj, podružnica Skofja Loka, obvešča vse zavarovance, da bo podružnica sprejemala stranke od 1. II. 1962 dalje samo v ponedeljkih in četrkih od 8. do 11. ure in v sredo popoldne od 14. do 15. ure

Doslej največje žrebanje za naročnike Glasa

Dva mopeda, televizijski sprejemnik, dva radijska sprejemnika in drugi bogati dobutki
Dobitki so lahko vaši, če boste pravočasno poravnali vsaj polletno naročnino za Glas (650 dinarjev).

Seveda pa bodo tudi tokrat imeli več možnosti tisti, ki bodo plačali naročnino za vse leto in tisti, ki so že dlje naročniki, in sicer:

- kdor plača za pol leta, bo imel en glas,
- kdor plača za vse leto, bo imel 3 glasove,
- kdor je naročen že več kot 5 let, bo imel 4 glasove,
- kdor je naročen že več kot 10 let, pa bo imel 5 glasov.

NAROCNIKI »GLASA« SO NEZGODNO ZAVAROVANI! V letu 1961 je Državni zavarovalni zavod izplačal našim naročnikom nad pol milijona dinarjev zavarovalnine.

POSEBNE NAGRADE ZEBRALCEM NOVIH NAROCNIKOV! Za vsakega novopridobljenega naročnika 100 dinarjev, za vsakega deset naročnikov pa en glas pri tradicionalnem nagradnem žrebanju, ki bo marca letos.

Šolanje naših bodočih proizvajalcev

Takrat, ko je bila štipendija še malo znan pojem, je bila želja mnogih staršev, da pride njihov otrok čimprej do naziva kvalificiranega delavca. Ena od teh krajskih poti je bila še pred nedavnim učenjem za vajenca pri kakem pri-

vatnem mojstru. Čeprav nerad se je moral vajenec najprej sprijazniti z metlo in ribarico in se tu dodobra »kvalificirati«. Velikokrat ni šlo brez klofut. Znanje si je nabiral »po žličkah«. Navsezadnje je bilo njegovo znanje precej odvisno tudi od znanja mojstra in pa od njegovega hotenja,

kaj naj njegov bodoči pomočnik zna. Pozneje je dokaj pomanjkljivo znanje, saj uk ni bil sistematičen, in posebno še slabo znanje teorije oviralo marsikatero izučena pomočnika.

V tovarni »Iskra« so kmalu ugotovili, da svojim učencem v

urjenosti, ki je potrebna za delo v proizvodnji z visokim delovnim učinkom.

Po zgledu srednjih tehničnih šol so zato pričeli z ustanavljanjem strokovnih šol, ki danes usposablja učence teoretično in praktično — in jim pri tem tudi skrajšajo učno dobo.

V Ljubljani ima industrija »Iskra« šolo s praktičnim poukom za telekomunikacije. Njen ustanovitelj je pravzaprav »Skupnost PTT podjetij LRS«. Letos se je učencem PTT priključilo še 185 učencev tovarn »Iskra«, ki so bili dosedaj raztreseni po posameznih obratih. Šola ima tri letnike. V prvem in drugem združuje vse učence, dočim se v tretjem letniku učenci specializirajo na posamezne panoge.

Vzporedno s to šolo ima »Iskra« še svojo podružnico v Sežani. Tam se šola 65 učencev za bodoče radiomehanike, seveda samo za tovarno v Sežani, Industrija »Iskra« ima v Ljubljani pod okriljem ZTP tudi industrijsko kovinarsko šolo v Šiški. V tej šoli šolajo bodoče kovinarje: finomehanike, ordarje, ključavničarje, rezkarje in strugarje. »Iskra« je opremila obe šoli z orodjem in instrumenti za praktični pouk. Tako sestavljajo v šoli s p. p. t. industrijske radijske sprejemnike »Soča« (ki jih vgrajujejo v ojačevalne naprave) in enote za TV sprejemnike.

V šolskem letu 1962/63 predvidevajo reformo pouka in med drugim za nekatere poklice nekoliko krajšo učno dobo šolanja, za zahtevnejše poklice — kot visokofrekvenčno telefonijo pa morda daljšo učno dobo šolanja. Nameravajo ustanoviti tudi nov oddelk elektrofinomehanikov. Ob koncu šolanja mora vsak učenec opraviti zaključni izpit in predložiti diplomsko delo. Uspešen zaključek tega je priznanje kvalificiranega delavca — kovinarja ali mehanika.

»Iskra« je bila ena izmed prvih tovarn, ki je opustila učenje vajencev po starem načinu.

Naj pripomnimo, da bi bilo dobro razmisлити, če o ustanovitvi posebnega oddelka za televizijske mehanike — seveda v okviru te šole. Morda sedanje potrebe po TV mehanikih res niso velike, vendar računajmo na nenehno rast televizije, ki bo že v naslednjih letih zahtevala veliko število sposobnih strokovnjakov, ne samo za tovarne, temveč tudi za vrsto servisov, ki bodo sčasoma nujno potrebni.

Počastili so jubilate dela

V klubskih prostorih Kasine Zvezarne Jesenice je bila sinoči slovesnost, na kateri so počastili 12 jubilarov dela. — Jubilarji, ki so praznovali 40-letno zaposlitev v jesiški Železarni ter njihovi svojci in predstavniki delovnega kolektiva Železarne so obujali spomine na dolgoletno delo, ki so ga preživeli v jesiški Železarni. Poleg 40-letnikov se je zbralo na večerji tudi 36 članov Železarne, ki so izpolnili v lanskem letu 35-letno delovno obveznost v Železarni. U.

objave

VAJENSKI DOM KRANJ razpisuje delovno mesto RACUNOVODJE

Pogoj: Dokončana srednja ekonomska šola z nekajletno prakso. Prijavitelj se določi po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop službe 1. marca 1962 ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Ponudbe pošljite na upravo Doma, Kranj, Tomšičeva 44.

RAZPIS Industrija obutve »PLANIKA«, KRANJ razpisuje prosto delovno mesto

GOSPODARJA STAVBE Pogoj: gradbeni tehnik ali delovodja z nekaj prakso oziroma daljša praksa pri gradbenih delih brez omenjene kvalifikacije. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Nastop službe takoj. Rok prijave do 10. 2. 1962.

RAZPIS Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju »AVTOPROMET«, Kranj razpisuje prosta delovna mesta MEHANIČKOV

za Fiat »Zastava« servis. Zaželeno je večletna praksa na tem delovnem mestu. Plača po tarifnem pravilniku o nagrajevanju. Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

RAZPIS Šahovsko društvo Kranj razpisuje turnir za prvenstvo Kranja. Pravico do nastopa na turnirju imajo vsi člani društva in sekcij, ki imajo I., II. ali III. kategorijo. Prijave sprejema tovariš Franc Štagar, vsak dan od 16. do 20. ure v šahovskem klubu, in sicer do vključno 5. februarja 1962. Začetek turnirja bo 6. februarja ob 17. uri, prvih šest mest pa bo nagrajenih. Pripravljajni odbor

Poziv! Vsem proslcem za stanovanja

Stanovanjski organ pri ObLO Kranj poziva vse PROSLCE ZA STANOVANJA, da obnovijo prošnje za dodelitev stanovanja. Obnovitev prošnje je takse prosta. Obnovitev prošnje je potrebna zato, ker se je stanje proslcev tekom let bistveno spremenilo, sprememb pa niso prijavili.

V poštev za obnovo prošnje za dodelitev stanovanja pridejo samo tisti proslci, ki sploh niso zaposleni, ali so zaposleni v podjetjih, ki sama nimajo možnosti graditi ali kupiti stanovanja. Prošnje za dodelitev stanovanja naj obnovijo predvsem tisti proslci, ki sploh nimajo stanovanja, proslci, ki imajo sodno odpoved, ali pa imajo tako slaba stanovanja, da je bivanje v istih zdravju škodljivo. V poštev pridejo tudi člani ZB, ki imajo vlozene prošnje pri občinskem odboru ZB.

Prijava za pridobitev stanovanja je treba napisati na tiskovini, ki jo dobite v sprejemni pisarni ObLO Kranj, Tavčarjeva ulica 43, soba št. 7. Spopolnjeno prijavo je oddati ravnotam, najkasneje do 15. februarja 1962. Proslci, ki stanujejo izven Kranja, lahko dvignejo tiskovino na sedežih Krajevnihih uradov in spopolnjene oddajo prav tam.

Oddelek za gradnje in komunalne zadeve ObLO Kranj

Učence Iskrine šole pri praktičnem pouku

S sodišča

NAPOSLED MU JE SPODLETELO

22-letni Ljubomir Grum iz Celja, ki ima za seboj že dve sojenji zaradi vlomnih in drugih tatvin, se je moral v preteklem tednu zagovarjati tudi za vlomno tatvino, ki jo je storil konec avgusta 1958. leta na škodo Doma na Jezerskem. Takrat je bila namreč ukradena iz pisarne računovodstva ročna blagajna z gotovino 85.244 dinarjev in razni dokumenti, vendar storilca niso mogli odkriti. Obtoženec je bil takrat v službi na Metereološki opazovalnici na Zg. Jezerskem. Kmalu po tej tatvini je Grum zapustil službeno mesto in se vrnil v Celje. Vlom pa je ostal nepojasnjen, nikomur pa ni prišlo na misel, da bi osumil tatvino komaj polnoletnega fanta.

»Uspeh« na Jezerskem je dal Grumu »pogum« za nadaljnje kriminalne akcije. Kmalu so se začeli v njegovi okolici vrstiti razni vlomi, pri sedmem vlom pa mu je vendarle spodletelo. Sodišče ga je obsodilo na poldrugo leto zapora. Kazen pa ga ni spametovala.

la niti poboljšala. Ko je odslužil kazen, je organiziral družino 8 pajdašev — samih mladih ljudi iz svoje bližine. V Celju in okolici so se spet pojavile vlomne in druge tatvine. Vlomljeno je bilo tudi v cerkev v St. Juriju, kjer so storilci segli po obrednih predmetih in jih odnesli. Varnostni organi so registrirali že devetnajsti primer, ko jim je nevarna skupina vendarle padla v roke. Komaj 19-letni Grum se je moral sam zagovarjati za 9 tatvin od vseh tistih, ki smo jih omenili, med njimi tudi za tisto v St. Juriju. Sodišče mu je prisodilo tri leta strogega zapora.

V zaporih pa je obtoženec zapel sojetniku, da vseh njegovih dejanj ne niso odkrili. Sojetniku je povedal, kako je izpeljal tatvino na Jezerskem. Takrat se je povzel na pločevinasto streho nad kuhinjo, od tam pa se je vtihotopil skozi odprto okno v pisarno računovodstva. Odnesele je radioaparata in novo obleko, pa tudi za pijačo in zabavo je še nekaj ostalo. Skrivnosti z Jezerskega pa sojetnik ni obdržal zase in tako je moral Grum ponovno na zatožno klop. Okrožno sodišče v Kranju mu je naprtilo pravično kazniti za njegovo prvo kriminalno dejanje. Za dejanja iz zadnje celjske sodbe in za tatvino na Jezerskem so mu odmerili skupno kazniti 3 leta in 10 mesecev strogega zapora. Vse kazni iz prejšnje sodbe namreč še ni odslužil.

Obtoženec ni hotel priznati tatvine z Jezerskega, zato je skušal prepričati sodišče, da je sojetniku o tem pripovedoval le iz jeitniške bahavosti. Vendar se je tisto oposovanje le preveč ujelo z dejanskim stanjem, pojasniti pa tudi ni mogel, od kod naj bi dobil denar za nakup radioparata in obleke in še za zapravljivo življenje. Priznal pa je, da ga je slaba družina že spridila in da so njega in »družabnike« iz Celja pokvarili tudi kriminalni filmi ter pohajkovanje brez zaposlitve in brez cilja.

Obtoženec je eden tistih mladih iztirjencev, ki nas ponovno opozarja na poguben vpliv slabih filmov in pohajkovanja.

Hammond Innes:

Sinji led

Pravkar je z rahlim brnenjem začel delati motor za luč in luč v kabini so se prižgale. Tedaj se je Dahler ustavil. Opazil je Jorgensena. Poteze njegovega obraza so se še poglabile in iz njegovih oči je nenadoma zasijalo žareče sovraštvo. Potem se je nasmehnil, mene je spreletela kurja polt, tako ponarejen in izumetničen je bil ta nasmech. »God dag Knut« je dejal in zavedel sem se, da govori po norveško.

»Kaj pa delate vi tukaj?« je odgovoril Jorgensen. Prijetni zvok njegovega glasu je izginil. Zvenel je ježno in grozeče.

»Tukaj sem, ker bi rad govoril z gospodom Gansertom zaradi Farnella.« Pri tem je pohabljene gledal k Jorgensenu. Potem se je obrnil k meni: »Ali ste poznali Farnella?« je vprašal.

Njegove ustnice so se vedno bile raztegnjene v ponarejen nasmech in tedaj sem se nenadoma zavedel, da je tudi polovica njegovega obraza bila ohromela. Pri izgovarjanju nekaterih besed je imel težave. Zaradi ohromelosti je lahko le počasi govoril in v kotičkih njegovih ust, na katere je sijala luč, so se kazali majhni mehurčki.

»Da,« sem dejal. »Nekoč sem z njim delal.«

»Ali ste ga imeli radi?«

Medtem ko je to vprašal, so me njegove oči ostro opazovale.

»O seveda,« sem odgovoril, »zakaj vprašujete?«

»Vedno rad vem, s kakšnimi ljudmi imam opravka,« je mirno odgovoril in zopet pogledal Jorgensena.

»Zakaj prihajate sem?« Jorgensen je to vprašanje izbruhnil, kot bi govoril s svojim podrejenim.

Dahler ni odgovoril. Ni se premaknil. Nepremično je stremel v Jorgensena, tako da je bilo, kot bi že samo molčanje prepojilo z elektriko vse vzdruže. Bilo je, kot bi viselo med obema možema

nekaj, kar lahko učinkuje brz besed. Prvi je prekinil molk Jorgensen s tem, da se je obrnil k meni: »Gospod Gansert,« je dejal, »rad bi z vami govoril privatno.«

»Gotovo vas je strah izgovoriti pred vsemi svoje želje, ali ne?« je dejal Dahler. Pri tem je ležal v njegovem glasu zločen prizvok. »Kako škoda je, da ni tukaj Farnella, ki bi lahko gospodu Gansertu svetoval.«

»Farnell je mrtev.«

»Ali je to res?« Dahler se je nenadoma sklonil naprej. Bil je kot pajek, ki nenadoma plane iz ogla svoje pajčvine: »Zaradi česa ste tako prepričani o njegovi smrti?«

Jorgensen je omahoval. Bilo je viedti, da bi najraje vsak hip vzel svoj klobuk in odšel z ladje. To sem pričakoval. Toda tega nisem hotel. Če bi lahko obdržal Jorgensena na krovu...

V tistem trenutku sem zaslišal na Towerskem mostu alarmni zvonec. Takoj sem vedel, kaj moram storiti. Zlezel sem v smeri proti vratom. Jorgensen je tedaj dejal: »Nisem prišel, da bi govoril o Farnellu.« Splazil sem se iz kajute in pohitel na krov.

Z bližnjega pristanišča je pravkar odhajal majhen tovorni parnik. Promet na Towerskem mostu je prenehal. Na krovu sta stala Carter in Wilson in se pogovarjala: »Carter,« sem dejal, »ali je tvoj stroj topel? Ali bo vžgal pri prvem poskusu?«

»Ne delajte si skrbi za stroj, gospod Gansert,« je dejal. »Če tlesnem s prsti bo vžgal.«

»Potm vžgi,« sem dejal. »In se pripravi.« Medtem ko se je Carter spustil v strojnico, sem ukazal Wilsonu, naj odveže vrvi. »In stori to tiho,« sem mu še dejal.

Splazil je čez ograjo in v nekaj sekundah sta bili obe vrvi na krovu. Stel sem h krmi in prijel za krmilo. Stroj je dvakrat zahtikal in potem grmeče stekel s polnimi obrati.

»Z vso močjo nazaj,« sem sporočil Carterju. Pod našo krmo se je zaplenila voda in začeli smo pluti. Ko smo se odlepili od pomola, sem zapovedal: »Z vso močjo naprej!« in obrnil krmilo. Stroj je grmeče tekel. Pod vodo sta šumela in klokotala vijaka. Dolgi ladjin trup je zavil v velikem krogu, dokler ni meril naravnost v srednjo odprtino Towerskega mostu.

Ob vhodu h kajuti se je pokazal Dick. Takoj za njim je bil Jorgensen. »Kaj se je zgodilo?« je vprašal Jorgensen. »Zakaj plujemo ven na reko?«

»Samo menjamo pristanišče,« sem mu dejal.

»In kam?« je vprašal nezaupno.

»Na Norveško,« sem mu odgovoril.

II. POGLAVJE

DRUŽBA NA KROVU

Ko sem povedal Jorgensenu, da smo na poti v Norveško, je po besnel. Planil je mimo Dicka do krme, kjer sem sedel ob krmilu. »Takoj obrnite!« je dejal, »zahtevam, da me postavite na kopno.«

Nič nisem odgovoril. Srednji del Towerskega mostu je bil pravkar nad nami. Obe dvignjeni polovici mostišča sta odmevali od ropotanja našega stroja. Toliko da smo splavali pod mostom še pred tovornim parnikom. Pred ladjo je ležala reka kot temna cesta, ki se vije proti morju. Na obeh straneh obale so stale stavbe skladišč kot nizko skalovje. Za nami pa je zažarel London v siju milijonov luči, ki so odsevale v nizkih oblakih.

»Tega ne morete storiti, Gansert!« je zaklical Jorgensen. Za trenutek sem pomislil, da mi bo poskušal iztrgati krmilo iz rok. Nič nisem rekel. Neumen občutek vselega razburjenja me je napolnjeval. Seveda nisem mogel tega storiti: nisem ga mogel kratko malo ugrabiti. Toda če bi ga lahko pripravil tako daleč, da bi ostal prostovoljno na ladji... če bi ga lahko toliko omehčal, da si ne bi upal oditi na kopno v skrbi, da nekaj zamudi... Zdaj sem imel pri sebi tri ljudi, ki so vsi kakorkoli nekaj vedeli o Farnellu. Če jih bom imel tako zaprte med ozke stene svoje ladje, jim bom nekako izvil njihove zgodbe. Ker pa sem imel sedaj Jorgensena, ki je bil na krovu moje ladje namesto na poti proti Ameriki, mi razen tega tudi ni bilo treba skrbeti zaradi časa.

»Poslednjič, gospod Gansert,« je dejal z micoljubnejšim glasom, »ali me že nameravata najprijazneje postaviti na kopno?«

Sedaj sem ga pogledal. »Ali ste resnično tako prepričani, gospod Jorgensen, da bi se radi izkrcali?« sem ga vprašal.

»Kaj menite s tem?« je vprašal in njegov glas je zvenel resnično presenečeno.

»Zakaj ste danes prišli k meni?« sem vprašal.

»Zel sem, da bi izkoristil svoj vpliv na siru Clintona, da bi pri izkoriščanju rudnih ležišč moje domovine privolil v sodelovanje z nami.«

Prvič sem opazil, da se mu je pri govorjenju jezik rahlo zatipal. Toda zaradi tega njegov glas ni zvenel prav nič mehkeje. Nasprotno, kajti njegov trud pri izgovarjavi črke »r« je to še poudarjal.

»Tega vam ne verjamem,« sem odločno dejal. »Poiskali ste me, ker ste hoteli vedeti, kaj vse smo ugotovili v zvezi z Georgom Farnellom.«

GANKARJEVCI

Ko je boj divjal najbolj, se je na tem oddelku fronte zgodilo nekaj odločilnega. Eksplozije v skalah in v vasi se strahotno odmevale in nemški pritisk je naraščal. Bičkove zbrojevke pa so neprestano regljale. Tedaj je k vodniku prisopihal eden njegovih borcev in zaskrbljeno povedal, da nanje streljajo od nekdaj z boka.

Naglo so ugotovili, da so se Nemci pod njimi prebili skozi položaj, zabili med Jelenšče in Peči nevaren klin in se kot sveder pomikali navzgor. Zato so Bičkovi naglo udarili nazaj in se začeli umikati navzgor. O tem je Jože Kovačič pozneje pravil:

»Ležali smo med mladim, do dva metra visokim smrečjem, ki so ga nad nami kosile nemške kroglice. Streljali so, kolikor je bilo mogoče; v dobre četrt ure smo bili obsuti z odstreljenim smrečjem. Nenadoma mi je odneslo kapo: komaj centimeter nad glavo mi je odžvižgal nevaren rafal. Kapa, ki sem jo pobral, je imela šest lukenj. V teh dneh se je že drugič zgodilo, da meni namenjene kroglice niso zadele.

Nenadoma mi je oče, ki je ležal za hrbtom, zaklical: — Poišči si boljši položaj! —

Res sem se odplazil in si poiskal zavetje za nizko in kak meter široko skalo. Tako sva bila z očetom blizu skupaj in streljala. Oče je imel še precej municije in jo je po malem dajal tudi meni. Potem jo je začelo primanjkovati tudi njemu. S Henrikovo strojnico smo Nemce za silo odbili, zapustili čiste položaje in se umaknili za skalo...

Tedaj je prišlo povelje za umik, jaz pa sem bil ves zmeden...

Tako se je Bičkov vod od tam umaknil. To pa je za Nemce pomenil dotlej največji uspeh.

Zaradi tega so takrat borci začeli govoriti, da je napadalec pripeljal partizanom za hrbet neki izdajalec, kar pa ne drži. Ta proboj je bil rezultat silovitih nemških napadov na ta del Dražgoške fronte.

V štabu niso takoj vedeli, kaj se je zgodilo na Bičkovih položajih, zato so bili tudi tam skoraj presenečeni, ko so začeli Nemci pritiskati od strani. Bičkovim pa je že tako primanjkovalo municije, da jim zaradi velike premoči trenutno ni kazalo drugega kot umik v Dražgoško goro, kjer so se spet uredili in udarili nazaj.

Nemci so z Jelenšč začeli takoj prodirati proti Pečem. Stab se je zavedal, da se je na Bičkovih položajih moralo nekaj zgoditi. Zato je položaj I. čete spremenil tako, da je z levim krilom ta odbijala sunke z Jelenšč. Razen tega pa je tja poslal tudi del rezerve, v kateri sta bila mitraljezca Demplal in Tone Dežman. Tako so ustavljali naglejše prodiranje Nemcev in jih začasno potisnili celo nekoliko nazaj. Partizani so streljali tako, da so morali menjavati razgrete cevi mitraljezov. Ob tej priložnosti je spet padlo precej Nemcev. Tako so partizani zadrževali Nemce vse do noči.

S tem se je začel boj za vsako hišo, za vsako zgradbo, za vsak meter.

Ta dan je izgubil življenje tudi mitraljezec Ivan Zajc, prekaljen bорец iz Gamelj, ki je oktobra pri Kopču izgubil dva brata. Granata ga je zadela tako, da mu je prebila prsi in mu napravila tako luknjo, da bi vtaknil skoznjo otroško roko.

Po vasi pa je medtem gorelo, mukala je zbegana živina, ljudje pa so se pripravljali na konec bojev: na odhod s partizani, ali na neznano usodo doma.

Nemci so še vedno napadali in tudi padali. Tik pod hišami so takrat iskali nekega svojega oficirja, da je bilo slišati do partizanskih položajev: »Herr Hauptmann, Herr Hauptmann».

Toda oglasil se ni nihče. Sicer so klicali pritaženo, toda »Hauptmann« je ležal ranjen na majhni polici tik pod hišami.

SAKSOFOFON

Prijatelja imam, ki mu je godba najljubši užitek tega sveta. Nekega dne si je kupil saksofon in ga prinesel domov. Njegova žena pa:

»Saj si postal pravcati razsipnež! Ko sem te pred tedni prosila, da bi mi kupil tisti prekrasni spomladanski klobuček, s katerim se zdaj šopiri pekova žena, si ni zatrdel, da nimaš denarja.«

In že so bile njene oči polne solz.

Zdaj pa...

»Zenskimi solzami ne morem videti,« mi je pripovedoval prijatelj, »zato sem brž pograbil saksofon in zadudlal nanj nekakšne višje, da bi ženko potolažil. Pravijo, da je muzika zdravilo za žalost. Ampak pri moji ženi to zdravilo ni zaleglo. Odlšla je z doma, in to k prijateljici na obisk, če da saksofona ne more slišati. In tako sem tisti večer odšel spat brez večerje. To se je ponavljalo: kadarkoli sem se učil igrati na saksofon, je žena ušla z doma. Odlšla je v kino ali v gledališče, k prijateljici na obisk ali na sejo spiritistov. Na ljubo saksofonu sem moral prenašati te ženske muhe, v bilanco, ki je iz meseca v mesec bolj lezla v pasivo, pa sem vnašal njene izredne izdatke.

Toda pri tem ni ostal Lepega dne je moral moj prijatelj in ljubitelj saksofona plačati gospo-

darju hiše kar precejšnjo vsotico za podavljene kokoši. Raztrgal jih je pes — volčjak. Mrcina je bila sicer priklenjena za bišo, a kadarkoli je pes zaslišal dudanje saksofona, je zdvijal in se pričel peniti ko stepni volk, in ko se je navsezadnje le utrgal z verige, je ves besen planil na kokoši in jih podavil. Hišni gospodar je poudarjal, da je te nesreče kriv saksofon, češ da je pes sicer miren, le saksofona ne prenese. Tako je moral nesrečni saksofonist odšteti polmesečno plačo za pogreb podavljene jare.

Kmalu potem je moj nesrečni prijatelj prejel pismo sosednje stranke. Pisal mu je razkačeni profesor, ki je stanopal nad saksofonistovim stanovanjem.

»Rad bi vam sporočil,« je pisal, »da mi vaše nenehno dudanje na saksofon grize utrujene živce. Sleherni dan se popolnoma izmučim vrnem iz šole domov in ni navdušen si bolj ne želim ko počitka v stanovanju, ki ga pač ne plačujem tako drago zgolj zato, da bi moral bežati iz njega ali pa čepeti doma in biti na milost in nemilost izročen kravaliziranju vašega saksofona. Zatiskam si ušesa pred glasovi, ki so podobni vrisku preplašenih gazel...«

Pismo se je sicer končalo z odličnim spoštovanjem, toda utrujeni živci spoštovanega profesorja so si že naslednji dan priborili

pravico na sodišču. In če je hotel še igrati, se je moral preseliti v večje in dražje stanovanje.

A tudi pri tem ni ostal! Prijateljeva žena, ki igranja na saksofon ni prenesla, kot je zatrjevala, se je tako privadila kinu, gledališču in slaščičarnam, da ji je zaskrbljeni mož nekega dne oponesel zapravljenost.

»A tako!« je izrogačila oči kot božastnik. »Doma nimam obstanke, ker sleherni prosti čas izrabim za igranje na saksofon. Tvojega dudljanja ne prenesem, imam pa prijateljice, ki jih ne morem puščati onemari, ti pa...« je jokala, »ti imaš saksofon, meni pa ne privoščiš nobenega veselja.«

»Veseli je bi ji že privoščil,« mi je pripovedoval prijatelj, »toda njeno veselje mi strahotno suši denarnico. Miren človek sem, ne ljubim prepira, zato sem dolgo razmišljal, kam bi skril denar, da bi bil na varnem pred ženo za pravljnostjo. Končno sem našel pravo skrinjčico. Veš kje?«

»Kje pa? Zares sem radoveden,« sem nestrno izrekel.

»V ženi košarici s šivalnimi potrebčinami,« se je zasmejal. »Tamkaj je denar na varnem ko v bančnem tresoru.«

»Kako pa, če ti bo odletel gumb pri blačah? Zena ti ga bo hotela priti, vzela bo košarico s šivanjem in našla tvoj denar...«

»Brez skrbi!« je vzkliknil prijatelj. »Če mi pri blačah odleti gumb, mi ga žena itak ne utegne priti. Če sem zaradi te malomarnosti jezen, me brž potolaži, kje ima vselej oči, ji blače z manjkajočim gumbom vselej nastavim.«

»Kam pa?«

»Obesim jih nad ogledalo.«

(Ta recept priporočam vsem tistim zakonskim možem, ki jim pri blačah manjkajo gumbi!)

»Pa še igraš na saksofon?« sem ga vprašal.

»Nič več,« mi je potožil prijatelj. »Odkar sem prejel, ima žena vsako leto dva nova klobučka, pa še kakšen slavniki za nameček. Njena zadnja kaprica je nekakšen poveznjeni cvetlični lonček. Tudi cigarete nič več ne kadim, zato pa jih moja žena vsak dan pokadi dvajset. Včasih bi rad še zadudlal na saksofon, a ne je in ne gre. Napenjam se in napenjam, a glasu iz saksofona ni. Preveč sem shujšal in oslabele, odkar je moja žena postala takšna dama, da jo je sram obiskati sorodnike na deželi, ki so nama vsako leto dali kolone. Mislim, da mi žena zanašajo slabo krmu, da si laže privoščijo kino, gledališče, slaščičarne, obiske pri prijateljicah itd. itd. Moj saksofon pa pozablen leži v omari. Včasih le odprem predal, ga pogledam in požbam. Ne morem drugače,« je končal prijatelj svojo pripoved, »zakaj spominja me na čase, ko sem bil še dobro rejen in zares — glava družine.« — L. Z.

REPUBLIKA NAMIZNOTENISKA LIGA

Zadnja dvoboja dobljena

KRANJ, 4. februarja — Domači namiznoteniški igralci, ki so si že s prejšnjimi zmagami zagotovili republiški primat, so v današnjem dvoboju z ljubljansko Ilirijo le še formalno stopili za zelene mize. Zmagali so z rezultatom 9:1, pri čemer je edini poraz zabeležil Janškovec v igri s Sazonovim.

Rezultati: Tomc : Sazonov 2:0, Teran : Grntal 2:0, Janškovec : Petročnik 2:0, Tomc-Teran : Sazonov-Petročnik 2:0, Plut : Bole 2:0, Knap : Koman 2:0, Plut-Knap : Bole-Koman 2:0, Tomc : Grntal 2:0, Janškovec : Sazonov 0:2 (14:21, 23:25), Teran : Petročnik 2:0.

Sinoči so Triglavani slavili dragoceno zmago tudi nad ljubljanskim Odredom, ki bo bržčas tretji v moštveni republiški razvrstitvi.

Kranjčani so v gosteh zmagali z 9:2. — Med majhna presenečenja tega dvoboja lahko štejemo zmago Tomca in Freliha nad odličnim Veckom, medtem ko sta Kranjčanom prinesla porazni točki dvoboja Pirc : Knap in Pirc-Zrimec : Plut-Knap. Moštvi sta nastopili v tehle postavah — ODRRED: Vecko, Godina, Strojnik ter Pirčeva in Zrimčeva; TRIGLAV: Teran, Tomc, Frelih ter Plutova in Knapova.

Kot smo izvedeli, sta zvezna kapetana Popović in Rebolj določili igralce in igralko, ki bodo zastopali barve Jugoslavije na tur-

neji po Zahodni Nemčiji in Franciji. Med njimi sta tudi igralca kranjskega Triglava Janez Teran in Marjana Plut, sicer pa še Volislav Marković in Zeljko Hrbud ter Petračeva z Raven. — Kasneje se bodo baje izbranci za našo državno reprezentanco v Kranju pripravljali na evropsko prvenstvo.

Kot smo izvedeli, sta zvezna kapetana Popović in Rebolj določili igralce in igralko, ki bodo zastopali barve Jugoslavije na tur-

Strelci Iskre - vzor drugim

KRANJ, 4. februarja — Včeraj popoldne so imeli strelci družine Iskra v novem mladinskem domu na Gorenji Savi svoj letni občni zbor, ki so mu poleg mnogih članov — strelcev prisostvovali tudi predstavniki tovarniških političnih in množičnih organizacij, delavskega upravljanja in uprave tovarne ter predstavniki občinskega in okrajnega strelskega odbora Kranj. Iz poročila predsednika,

tovariša Lozarja je bilo razvidno, da je družina od zadnjega zbora dosegla doslej največje uspehe. S pomočjo celotnega kolektiva in organizacij, zlasti pa mladinske, ji je uspelo zgraditi mladinski strelski dom. — Tudi sicer so Iskrini strelci poznani po uspehih s številnih tekmovanj v občinskem in okrajnem merilu, vrsto srečanj pa so imeli tudi s strelci delovnih kolektivov vse Slovenije in tudi drugih republik. R.

PEČAR PRVI — JEMC POSKODOVAN

CRNA, 4. februarja — Tu je bilo danes državno prvenstvo v smučarskih skokih za člane, ki so se ga udeležili najboljše naši skakalci, z izjemo Jemca, ki se je včeraj na treningu laže poškodoval. Tako je prvo mesto osvojil Marjan Pečar (Mojstrana) pred Slibarjem (Enotnost) in Zajcem (Jesenice).

Začela se je tudi republiška liga v hokeju

TUDI MLADINCI JESENIC DRŽAVNI PRVAKI

Jesenice, 4. februarja — Včeraj in danes je bilo tu državno prvenstvo mladinskih moštev v hokeju na ledu. Z magama nad Crveno zvezdo včeraj in Beogradom danes, so si mladi Jesenčani, katerih povprečna starost znaša 15,5 let, zagotovili prvo mesto.

Rezultati: MLADOST (Zagreb) : Beograd 1 : 4, Jesenice : Crvena zvezda (Beograd) 8 : 4, Crvena zvezda : Mladost 3 : 2 in Jesenice : Beograd 5 : 2. U.

Marjana Plut in Janez Teran bosta zastopala Jugoslavijo na bližnji turneji

Slovensko mladinsko prvenstvo v smučarskih skokih

Smolej in Dolžan zmagovalca

KRANJSKA GORA, 4. februarja — Na 40 metrski skakalnici je bilo danes dopoldne v Kranjski gori letošnje mladinsko prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih. Na startu se je zbralo nad 50 skakal-

cev iz številnih smučarskih slovenskih centrov, največ seveda z Gorenjske. Vsi nastopajoči mladinci, ki so tekmovali za naslove slovenskih prvakov, so izvedli po tri skoke, od katerih pa so sodniki šteli za zbir točk dva najboljša. Ta metoda, za katero so dali pobudo prav naši smučarski funkcionarji se vedno bolj uveljavlja v svetu. Prav zaradi tega vsi nastopajoči lahko bolj sproščeno tekmujejo in je tako določen bolj realen vrstni red. Na letošnjem mladinskem prvenstvu so bili mladinci razdeljeni v dve skupini, v skupino starejših in skupino mlajših mladincev.

Kot je bilo pričakovati sta naslova republiških prvakov osvojila 16-letni Stanko Smolej z Javornika in Dolžan iz Mojstrane, ki sta pre-

cej prekašala ostale tekmece v posameznih konkurencah. Prav ta dva sta bila tudi edina, ki sta zbrala preko 200 točk. Pa tudi ostali nastopajoči so pokazali lep napredek od lanske sezone. Zaradi odlično pripravljenosti skakalnice je bilo sorazmerno zelo malo padcev in smo videli nekaj zelo lepih skokov. Največja udeležba je bila med mlajšimi mladinci, kjer je bilo na startu okoli 35 skakalcev.

Rezultati: starejši mladinci — 1. Smolej (Javornik) 213 (34 — 34,5); 2. Kunšič (Mojstrana) 181,5 (31 — 33); 3. Bantan (Zagorje) 180,7 (29 — 29,5); Mlajši mladinci: 1. Dolžan (Mojstrana) 207 (32 — 31); 2. Strukelj (Crna) 183,7 (29 — 28,5); 3. Malej (Javornik) 185,7 (28 — 28,5) itd. J. Javornik

Kranjska gora : Ljubljana II

14:1 (8:1, 3:0, 3:0)

KRANJSKA GORA, 4. februarja — Sinoči je bila na odličnem naravnem drsališču v Kranjski gori prva letošnja tekma za točke v okviru tekmovanja za slovensko prvenstvo. Ekipa Kranjske gore je v prvi tekmi premagala drugo moštvo Ljubljane s 14:1 (8:1, 3:0, 3:0). Pred okoli 500 gledalci je moštvo Kranjske gore nastopilo v naslednji postavi: Knez, Verhovšek, Razinger (1), Zvan (3), Pirc, Eržen (1), Vidmar (4), Svetlin, Savnik (1), Hrovat (2), Zajšek (2), Robič.

Edini zadetek za Ljubljano je

dosegel Aljančič II. Tekmo sta do- bro sodila Čebulj in Dolinar.

V prvi tretjini gostje zdaleč niso bili doraseli nasprotnik domačinom in se je igra v glavnem odvijala pred vrati Ljubljancov, ki so se žilavo borili in bi domači dosegli še več zadetkov, če ne bi vratar gostov zelo dobro posredoval. V drugih dveh tretjinah pa so gostje nekoliko bolje zaigrali in se tako rešili še večje katastrofe. Tekma je bila na primerni kvalitetni ravni in dokaj fair. Domačini so se odlikovali po hitrem drsanju, kjer so daleč prekašali goste. — J. Javornik

Danes nastopita dve gorenjski reprezentanci v Ljubljani

KRANJ, 4. februarja — Jutri, v ponedeljek, se začne nova rokometna sezona. Sedaj bodo tekme sicer še v dvoranah, in sicer v glavnem v dvorani Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. V ponedeljek bo v tej dvorani veliki turnir okrajnih moških in ženskih reprezentanc. V moški konkurenci bo nastopilo vseh sedem okrajnih vrst, razen novomeške ekipe. V

ženski konkurenci pa bodo nastopile tri reprezentance okrajev: Ljubljane Kopra in Kranja.

Gorenjski podzvezni kapetan za moško reprezentanco je določil za ta turnir naslednje igralce: Čebulj, Šumi, Petrič, Poljka, Sotšek Janez, Bregar Janez, Ankele, Arh, Krampelj, Vidovič, N. Hladnik in Mencinger. Ženska reprezentanca pa bo nastopila v naslednji postavi: Udovč, Česnik, Kolman, A. Ankele, Kristan, I. in M. Tolar, Olga Rajgelj, Dobaj in Jankovič.

KEGLJAČI ZA REPUBLIKO PRVENSTVO V KRANJSKO GRADIS

KRANJ, 4. februarja — Na štiri- steznem kegljišču so včeraj in danes nadaljevali moštveno republiško prvenstvo z nastopi Pionirja iz Novega mesta, »Celja«, Gradisa iz Ljubljane in Konstruktorja iz Maribora.

REZULTATI: sobota — Pionir 6506 (najboljši Rodič 843), »Celje« 6457 (Smon 839); nedelja — Gradis 6527 (Rajko Starc 882), Konstruktor 6462 (Anton Felan 841). J. Z.

PRAV TAKO NA JESENICAH

JESENICE, 4. februarja — Ista moštva so v zamenjanem vrstnem redu tekmovala tudi na Jesenicah. Prav tako so bili tudi tu najuspešnejši Ljubljancini Gradisa, ki so podrli bar 6590 kegljev.

REZULTATI: sobota — Gradis 6590 (povprečje 823,7), Konstruktor 6503 (812,8); nedelja — »Celje« 6380 (797,5), Pionir 6348 (793,5).

NESREČE

VNELO SE JE OSTREŠJE
V sedo, 31. januarja, nekaj čez deseto uro zvečer, je začelo goreti v obratu žage Združenega lesnoindustrijskega podjetja v Trzinu. Požar, ki je zajel podstrešje obrata, je zanelo iskro iz parne peči. Zaradi močnega vetra se je vnel lesni prah; ogenj je naglo zajel ostrešje. Požar je uspešno takoj pogasili, tako da je materialne škode le za okrog 80 tisoč dinarjev.

VZEL SI JE ŽIVLJENJE
V petek, 2. februarja, se je v domači kuhinji na Jesenicah obesil upokojenec železarnar Ivan Lapanja. Ko se je njegova žena vrnila domov, ga je našla že mrtvega. Pokojnik se je odločil za ta korak, zaradi hude živčne bolezni.